

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ФІНАНСІВ, ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ІМЕНІ ОЛЕГА БАЛАЦЬКОГО

4374 МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни «**Податкове планування**»
для студентів спеціальності
072 «*Фінанси, банківська справа та страхування*»
усіх форм навчання

Суми
Сумський державний університет
2018

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Податкове планування» / укладачі: М. Ю. Абрамчук, Н. В. Котенко, Л. С. Захаркіна. – Суми : Сумський державний університет, 2018. – 22 с.

Кафедра фінансів і підприємництва ННІ ФЕМ імені Олега Балацького

ВСТУП

Курсова робота є самостійною письмовою роботою. Метою виконання курсової роботи з дисципліни «Податкове планування» є поглиблення та закріплення теоретичних і практичних знань студентів із цієї дисципліни, розвиток навичок самостійної творчої роботи, досягнення вміння аргументувати власну точку зору, проводити розрахунки, узагальнювати, систематизувати й аналізувати фінансові та економічні показники тощо.

У результаті підготовки до виконання курсової роботи студенти повинні:

ЗНАТИ основи теорії та організації податкового планування на різних рівнях управління та у різних країнах; законодавчі та нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування суб'єктів господарювання, форми та методи податкового планування, методологію та методику оптимізації (мінімізації) податкового навантаження, методику оцінювання ефективності заходів із податкового планування.

ВМІТИ використовувати податкове законодавство, Міжнародні та Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, прогнозувати та планувати потоки податкових платежів; оптимізувати та мінімізувати податкове навантаження на підприємство різними методами; проводити аналіз податкового навантаження на різних рівнях управління та оцінювання ефективності податкового планування.

Курсова робота характеризується єдністю цілей і задач. У процесі виконання курсової роботи студент повинен показати високий рівень теоретичних знань, виявити уміння і навички у виконанні планово-економічних розрахунків, уміння точно та системно розв'язувати задачі.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота складається з теоретичної та практичної частин.

У теоретичній частині необхідно висвітлити теоретичні аспекти обраної теми, відмітити все нове, що є в науковій літературі, провести аналіз податкового законодавства, визначити існуючі проблеми і позначити шляхи їх вирішення. Тематика теоретичної частини курсової роботи наведена в додатку А. Вибір теми здійснюється студентом самостійно згідно із запропонованим переліком. Студент може вибирати й іншу тему роботи, погодивши її з викладачем. ***Не дозволяється написання роботи на одну тему двома і більше студентами.***

Теоретична частина роботи обов'язково повинна містити огляд літератури із запропонованого питання. В огляді літератури студент повинен відмітити основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, систематизувати інформаційні джерела, критично їх оцінити, відокремити найбільш суттєві положення, визначити головне в сучасному стані проблеми. Матеріали теоретичної частини необхідно систематизувати в певній логічній послідовності. Критично висвітлюючи роботи попередників, автор повинен назвати ті питання, що залишаються невирішеними. Доцільно закінчити цей розділ висновками щодо необхідності проведення досліджень у даній галузі та запропонувати своє бачення вирішення існуючих проблем.

Загальний обсяг теоретичної частини роботи повинен становити не менше 20 сторінок формату А4.

Практична частина курсової роботи полягає у застосуванні способів і методів податкового планування та аналізу податкового навантаження на прикладі конкретного підприємства (підприємство студент обирає самостійно) з метою мінімізації податкових платежів та оптимізації податкового навантаження підприємства. Завдання до практичної частини та рекомендації щодо її виконання наведені в розділі 2.

Виконання курсової роботи складається з таких етапів:

- 1) ознайомлення з темою теоретичної частини курсової роботи;
- 2) добору та аналізу літератури за запропонованою темою, складання попереднього плану курсової роботи;
- 3) написання тексту теоретичної частини роботи згідно з вимогами до її оформлення;
- 4) збирання та оброблення інформації для розрахункової частини курсової роботи;
- 5) виконання практичної частини роботи;
- 6) подання роботи для перевірки викладачу;
- 7) ознайомлення із зауваженнями викладача, виправлення помилок (за їх наявності), повторного подання курсової роботи;
- 8) захист курсової роботи.

Курсова робота виконується на стандартних аркушах формату А4. Робота оформляється згідно з методичними вказівками кафедри фінансів і кредиту, а також з урахуванням діючого стандарту ДСТУ 3008-95.

Курсова робота повинна містити такі основні структурні елементи, розміщені в такій послідовності:

- 1) титульний аркуш (додаток Б) – перша сторінка;
- 2) форма рецензії на курсову роботу (додаток В);

3) зміст курсової роботи;

4) вступ.

Вступ до курсової роботи повинен бути обсягом 1–2 сторінки та відображати такі позиції: 1) актуальність обраної теми курсової роботи; 2) мету дослідження (відповідно до теми курсової роботи); 3) завдання дослідження (які є складовими мети дослідження та розкриваються у змісті курсової роботи); 4) об'єкт дослідження; 5) предмет дослідження (формулюється більш загально, ніж об'єкт); 6) методи дослідження; 7) структуру роботи (зазначається кількість розділів та коротко викладається їх зміст); 8) фактологічну (інформаційну) основу дослідження;

5) основна (теоретична) частина;

6) практична (розрахункова) частина;

7) висновки.

Висновки з курсової роботи повинні бути обсягом 2–3 сторінки. У висновках в узагальненому тезовому вигляді, в логічній послідовності викладаються підсумки проведеної роботи. У висновках відображаються лише ті висновки та пропозиції автора, які випливають із проведеного дослідження;

8) перелік посилань.

Перелік складається з літературних джерел, на які є посилання у тексті курсової роботи (у відповідному місці тексту в квадратних дужках зазначається номер літературного джерела за переліком посилань). Мінімальна кількість літературних джерел у переліку посилань за тематикою курсової роботи – не менше 10. У списку необхідно правильно розміщувати використані літературні джерела. Рекомендується така їх послідовність: 1) закони України; 2) укази Президента України; 3) декрети та постанови Кабінету Міністрів України; 4) спеціальна література;

9) додаток або кілька додатків (за наявності).

У додатках потрібно розміщувати матеріали, які є не істотними для розуміння ідей, викладених у теоретичній та практичній частинах роботи, ускладнюють сприйняття тексту роботи та безпосередньо не стосуються фінансових відносин (занадто об'ємні практичні та розрахункові дані, статистичні, облікові та звітні матеріали, юридичні документи, а також чинні законодавчо-нормативні та інструктивні матеріали).

2 ВИМОГИ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Метою виконання практичної частини курсової роботи з дисципліни «Податкове планування» є закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок у сфері управління та оптимізації податкових потоків суб'єкта господарювання у межах реалізації його економічної, фінансової та податкової політики.

Етапи виконання практичної (розрахункової) частини курсової роботи

1 Вибір об'єкта дослідження (студент обирає самостійно).

Як об'єкт дослідження необхідно використовувати діючу в Україні організацію: підприємство, на якому працює студент; з яким укладено угоду про навчання; підприємство, що надало можливість проходження виробничої, переддипломної практики або практики з фаху тощо.

2 Опис фінансово-господарської діяльності підприємства.

У цьому пункті роботи студентом надається стисла характеристика обраного підприємства та коротко зазначаються:

- назва підприємства та його місцезнаходження, коротко подається історія заснування;
- правовий та податковий статус (форма власності, відомості про власників та найбільших акціонерів (при колективній формі власності); система оподаткування, за якою працює підприємство; податки, що сплачуються);

- зайняті особи та їх винагороди. Зазначається штат підприємства, прізвища та посади працівників, їх посадові оклади та інші винагороди, що належать до фонду оплати праці (бажано у формі таблиці);
- майно підприємства. Описується рухоме та нерухоме майно підприємства, що знаходиться у власності підприємства та орендується (виробничі будівлі, споруди, земельні ділянки, автотранспорт, тощо);
- показники виробничої, фінансової та інвестиційної діяльності за досліджуваний період (рік, квартал).

3 Характеристика податкової складової облікової політики підприємства.

При цьому необхідно зазначити, що *облікова політика* — це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

Загалом *облікова політика підприємства* повинна враховувати такі важливі фактори: форму власності та організаційно-правову структуру підприємства; вид економічної діяльності, що зумовлює особливості та умови облікової роботи; параметри підприємства за обсягами діяльності, номенклатури продукції, кількості працюючих тощо; відносини з податковою системою, наявність пільг та умови їх отримання; умови забезпечення підприємства ресурсами та умови реалізації готової продукції; матеріально-технічне забезпечення обліково-аналітичної роботи підприємства та рівень забезпеченості кваліфікованими обліковими працівниками; умови організації та стимулювання праці, відповідальності тощо.

Бажано у додатках розмістити копію облікової політики обраного підприємства – об'єкта дослідження. У основній

частині роботи доцільно провести аналіз саме податкової складової зазначеного документа.

4 Розрахунок податків та зборів, що сплачує підприємство відповідно до обраної системи оподаткування, за досліджуваний період та складання податкової звітності.

Розрахунок податків та зборів повинен проводитися на основі використання таких нормативно-правових актів:

– «Податковий кодекс України» від 02.12.2010 № 2755-17 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>;

– Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>;

– Національні стандарти бухгалтерського обліку і звітності (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/>.

5 Складання податкового календаря підприємства.

Податковий календар – це календарний графік сплати та подання звітності про конкретні види податків на плановий період, який дає змогу мінімізувати витрати підприємства з обслуговування податкових платежів та узгодити терміни цих платежів із планом надходження коштів та їх виплати.

Податковий календар призначений для чіткого прогнозування і контролю правильності обчислення та дотримання термінів сплати податків, а також для недопущення порушення строків надання звітності, що тягне за собою штрафні санкції.

Приклад оформлення місячного податкового календаря наведено на рис. 2.1.

Необхідно скласти податковий календар для обраного підприємства за аналізований рік за тими податками, розрахунок яких проводився в п. 4.

Податковий календар
підприємства _____ на _____ квартал 20__ р.

Види податків, зборів та інших обов'язкових платежів	Місяць												
	перший				другий				третій				
	Дати сплати і суми податкових платежів, граничні строки подання звітності												
1. ПДВ				
2. Акцизний податок													
3. Податок на прибуток													
4. ...													
...													
N													

Рисунок 2.1 – Податковий календар підприємства за квартал

6 Аналіз податкового навантаження підприємства.

Податкове навантаження – це якісний показник, який виражається через вплив податків на фінансово-господарські процеси суб'єктів господарювання й економіку загалом. Його кількісну ознаку характеризує частка податкових надходжень у валовій доданій вартості чи валовому внутрішньому продукті

(ВВП) або фактично сплачене платником податкове зобов'язання в окремих звітних результатах господарської діяльності.

У курсовій роботі необхідно провести аналіз податкового навантаження обраного підприємства за досліджуваний період.

Найчастіше аналіз проводиться на основі таких показників:

1) Частка податків у складі собівартості продукції (%П_{СВ}):

$$\%П_{СВ} = \frac{\text{Сума податків}}{\text{Собівартість}} \cdot 100 \%;$$
 (2.1)

До суми податків входять усі майнові та ресурсні податки:

- податок на майно (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, плата за землю, транспортний податок);
- екологічний податок;
- ресурсні платежі тощо;

2) частка відрахувань до позабюджетних фондів (ЄСВ) у складі собівартості продукції (%ВФ_{СВ}):

$$\%ВФ_{СВ} = \frac{\text{Сума відрахувань}}{\text{Собівартість}} \cdot 100 \%;$$
 (2.2)

3) частка непрямих податків (%Н_{под}) у доходах від продажів:

$$\%Н_{под} = \frac{\text{ПДВ+Акцизний податок+Мито}}{\text{Виручка від реалізації}} \cdot 100 \%;$$
 (2.3)

- 4) частка податків, що сплачуються за рахунок фінансових результатів ($\%P_{\text{фін}}$):

$$\%P_{\text{фін}} = \frac{\text{Податок на прибуток}}{\text{Прибуток}} \cdot 100 \% ; \quad (2.4)$$

Окрім зазначених розрахункових показників студент повинен запропонувати додатково щонайменше два індикатори, формули і розрахунки за якими з поясненнями повинні бути наведені у роботі.

Для розрахунку інтегрального показника податкового навантаження підприємства студенту пропонується обрати метод зважування.

Результати розрахунків заносяться у таблицю 2.1.

Таблиця 2.1 – Розрахунок податкового навантаження на підприємство за _____.*

<i>№ пор.</i>	<i>Показник</i>	<i>Розрахункове значення</i>	<i>Зважене значення</i>
1	Частка податків у складі собівартості продукції		
2	Частка відрахувань у позабюджетні фонди у складі собівартості продукції		
3	Частка непрямих податків у виручці від реалізації		
4	Частка податків, що сплачуються за рахунок фінансових результатів		
5	...		
6	...		
...			
	<i>Інтегральний показник податкового навантаження</i>		

* зазначається період, що досліджується (квартал, рік тощо).

На основі проведеного аналізу робляться відповідні висновки.

7 Пропозиції заходів щодо оптимізації (мінімізації) податкового навантаження на підприємство, що підтверджуються відповідними розрахунками.

Заходи щодо оптимізації податкового навантаження, що пропонуються, повинні ґрунтуватися на загальновідомих методах, таких як:

- метод заміни відносин;
- метод поділу відносин;
- метод відстрочення податкового платежу;
- метод прямого скорочення об'єкта оподаткування;
- метод делегування податкової відповідальності підприємству – сателіту;
- метод застосування законодавчо встановлених пільг та преференцій тощо.

8 Аналіз ефективності запропонованих заходів щодо оптимізації (мінімізації) податкового навантаження на підприємство.

Залежно від обраного методу та запропонованих заходів щодо оптимізації (мінімізації) податкового навантаження на підприємстві проводять розрахунок податкової економії (в абсолютних величинах) та аналіз податкового навантаження, на основі чого роблять відповідні висновки.

Результати розрахунків заносять у табл. 2.2–2.3.

Таблиця 2.2 – Результати розрахунку податкової економії

<i>Податки, що сплачуються при кожному варіанті</i>	<i>1-й сценарій Абсолютна величина податків, що сплачує підприємство</i>	<i>2-й сценарій Абсолютна величина податків, що сплатить підприємство при оптимізації</i>
1 Податок на прибуток		
2 ПДВ		
3		
...		
<i>n</i>		
Сума разом		

Таблиця 2.3 – Порівняльний аналіз податкового навантаження на підприємство

<i>№ пор.</i>	<i>Показник</i>	<i>Од. виміру</i>	<i>Значення показника (1-й сценарій)</i>	<i>Значення показника (2-й сценарій)</i>
1	Відсоток податків у складі собівартості продукції	%		
2	Відсоток відрахувань у позабюджетні фонди у складі собівартості продукції	%		
3	Відсоток непрямих податків у виручці від реалізації	%		
4	Відсоток податків, що сплачуються за рахунок фінансових результатів	%		
5	...			
6	...			
...	...			
	Інтегральний показник податкового навантаження	%		

Додаток А
(обов'язковий)

**ПЕРЕЛІК ТЕМ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ КУРСОВИХ
РОБІТ**

1. Сутність, значення та класифікація податкового планування.
2. Принципи, стадії та методи податкового планування.
3. Сутність та елементи податкового процесу.
4. Поняття та класифікація податкової політики.
5. Податкові ризики держави та управління ними.
6. Державне податкове планування: сутність, значення та види.
7. Методи державного податкового планування (прогнозування).
8. Податкове бюджетування як інструмент оптимізації податкових потоків.
9. Державне податкове регулювання: сутність, сфери застосування та інструментарій.
10. Податкове адміністрування та контроль.
11. Податковий потенціал країни та території: поняття, значення та оцінювання.
12. Корпоративне податкове планування й прогнозування: сутність, види, принципи.
13. Специфіка податкового сегмента управління фінансами господарюючих суб'єктів.
14. Облікова політика як інструмент податкового планування.
15. Способи оптимізації податкового навантаження.
16. Особливості податкового планування на підприємствах із різними напрямками та масштабами діяльності.
17. Податкове бюджетування на підприємстві.
18. Ухилення (уникнення) від сплати податків: сутність, форми та способи.

19. Система оцінювання ефективності корпоративного податкового планування.
20. Методи корпоративного податкового планування.
21. Організація планування на підприємстві податку на прибуток.
22. Оптимізація непрямого оподаткування на підприємстві.
23. Планування та оптимізація оподаткування майна підприємства.
24. Планування екологічних та ресурсних платежів.
25. Податкове планування у сфері малого бізнесу.
26. Тайм – менеджмент у системі податкового планування.
27. Податкове планування в умовах глобалізації.
28. Проблема подвійного оподаткування.
29. Міжнародні податкові угоди у сфері усунення подвійного оподаткування.
30. Застосування трансфертного ціноутворення та шопінгу податкових угод у податковому плануванні.
31. Податкові пільги у системі податкового планування.
32. Планування офшорного бізнесу.
33. Застосування фіскальних преференцій на територіальному рівні: світовий досвід.
34. Спеціальні податкові режими в Україні.
35. Вплив податків на прийняття підприємницьких рішень.
36. Методика оцінювання ефективності податкового планування.
37. Поняття податкового тягаря та факторів, що на нього впливають.
38. Аналіз податкового навантаження на макрорівні.
39. Розрахунок податкового тягаря суб'єктів господарювання.
40. Оптимізація податкового навантаження.

Додаток Б
(обов'язковий)

Приклад оформлення титульного аркуша курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ННІ ФЕМ ім. О. Балацького
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Податкове планування»

НА ТЕМУ

Викладач _____ В. М. Петрова
(підпис)

Студент _____ М. О. Миронов
(підпис)

Група _____

Варіант за списком _____

Суми 20__
18

Додаток В
(обов'язковий)

Приклад оформлення рецензії на курсову роботу

Критерій оцінювання	Максимальна оцінка	Фактична оцінка
1. Відповідність роботи варіанта завдання	+	
2. Якість оформлення	10	
3. Якість виконання теоретичної частини:	50	
Відповідність змісту роботи темі і повнота її розкриття	20	
Рівень аналізу стану питання і комплексність постановки задач	10	
Наочна ілюстрація результатів дослідження	5	
Рівень новизни рішень, можливість подальшого продовження роботи (дослідження)	10	
Широта використання законодавчо-нормативної бази за темою	5	
4. Якість розрахунків:	20	
Правильність вибору методів/формул рішення	5	
Наявність пояснень до використання у формулах позначень	5	
Правильність розрахунків і зазначених розмірностей показників розрахункових формул	10	
5. Якість аналізу:	20	
Наявність коментарів до розрахунків	5	
Наявність висновків і рекомендацій за результатами розрахунків та аналізу	10	
Аргументованість висновків і рекомендацій за результатами розрахунків та аналізу	5	
Підсумок	100	

Рецензент

(підпис)

(вчене звання та ступінь (посада), П.І.П/б)

Список рекомендованої літератури

Основна література

1. Паранчук С. В. Податковий менеджмент : навчальний посібник / С. В. Паранчук, А. С. Мороз, О. С. Червінська. – Львів : Львівська політехніка, 2012. – 296 с.
2. Зайцев О. В. Податковий менеджмент : конспект лекцій [Електронний ресурс] / О. В. Зайцев, О. В. Галахова. – Суми : СумДУ, 2016. – 271 с. – Режим доступу : http://lib.sumdu.edu.ua/library/docs/rio/2016/konspekt_Zaits ev.pdf.
3. Бечко П. К. Податковий менеджмент : навч. посіб. / П. К. Бечко, Н. В. Лиса. – Київ : ЦУЛ, 2009. – 288 с.
4. Ярема Б. П. Податковий менеджмент : навч. посіб. / Б. П. Ярема, В. П. Маринець. – Львів : Магнолія 2006, 2008. – 224 с.
5. «Податковий кодекс України» від 02.12.2010 № 2755-17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Додаткова література

6. Національні положення бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Податкова система : навч. посіб. / О. С. Іванишина, Т. А. Забарна, О. О. Мискіна [та ін.] ; за заг. ред. В. Л. Андрущенко. – Київ : ЦУЛ, 2015. – 416 с.
8. Маглаперідзе А. С. Податковий менеджмент : навч. посіб. / А. С. Маглаперідзе, В. В. Храпкіна. – Київ : ЦУЛ, 2008. – 328 с.
9. Мединська Т. В. Податкова система : навчальний посібник / Т. В. Мединська, Н. І. Власюк. – 3-тє вид., переробл. та допов. – Львів : Магнолія 2006, 2012. – 424 с.

10. Онисько С. М. Податкова система : підручник / С. М. Онисько, І. М. Тофан, О. В. Грицина. – 4-те вид., випр. та допов. – Львів : Магнолія 2006, 2013. – 351 с.
11. Податковий менеджмент : підручник / Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, А. Я. Кізима, В. В. Карпова. – Київ : Знання, 2008. – 525 с.
12. Ткачик Л. Корпоративний податковий менеджмент в системі управління підприємством / Л. Ткачик // Формування ринкової економіки в Україні. – 2014. – Вип. 31, Ч. 2. – С. 335–343.
13. Максименко А. В. Міжнародне податкове планування під призою офшорних юрисдикцій / А. В. Максименко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 9. – С. 14–19.
14. Поддєрьогін А. М. Корпоративне податкове планування у фінансовому управлінні підприємством / А. М. Поддєрьогін, В. К. Черненко // Фінанси України. – 2011. – № 4. – С. 47–55.
15. Супруненко С. А. Податкове планування на підприємствах малого бізнесу / С. А. Супруненко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 4. – С. 135 – 145.
16. Гречана С. І. Система оподаткування як зовнішній фактор самоорганізації підприємств / С. І. Гречана, Н. В. Швець // Економіка України. – 2015. – № 8. – С. 44–57.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни «**Податкове планування**»
для студентів спеціальності
072 «*Фінанси, банківська справа та страхування*»
усіх форм навчання

Відповідальний за випуск В. М. Боронос
Редактор Н. М. Мажуга
Комп'ютерне верстання М. Ю. Абрамчук

Підп. до друку 12.03.2018, поз.
Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 1,4. Обл.-вид. арк. 1,3. Тираж 50 пр. Зам. №
Собівартість видання грн к.

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.